

Folketingets Socialudvalg

Ministeren

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

Svar på Socialudvalgets spørgsmål om misbrugspolitik på døgninstitutioner og regler for misbrugsbehandling til udsatte børn og unge

Dato: 15. juli 2013

Under henvisning til samråd AG-AH om hashmisbrug på døgninstitutionen Nexus den 17. juni 2013 følger hermed social- og integrationsministerens svar på følgende spørgsmål:

J.nr. 2013-3646

1. Hvor mange døgninstitutioner har en officiel misbrugspolitik?
2. Skal kommunerne sørge for, at en ung med et misbrug, der skal anbringes på en institution, har været igennem misbrugsbehandling inden anbringelsen?
3. Kan private tilbud agere på markedet, når det gælder behandling af stofmisbrug til unge under 18 år?

Svar:

Ad. 1. Hvor mange døgninstitutioner har en officiel misbrugspolitik?

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Socialstyrelsen, som jf. servicelovens § 14 har ansvaret for at samle og formidle oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud på Tilbudsportalen. Socialstyrelsen oplyser i deres bidrag følgende:

”Der er registeret 296 døgninstitutioner under servicelovens § 66, nr. 6, i Danmark. Døgninstitutionerne skal indberette stamdata om tilbuddet.

Stamdata omfatter oplysninger om:

- tilbuddets juridiske grundlag

- kontaktoplysninger
- pladser i tilbuddet
- værdigrundlag
- antal ansatte
- samarbejdsrelationer
- ejerform
- kompetencer
- handicaptilgængelighed
- fysiske forhold
- evalueringer af tilbuddet – herunder tilsynsrapport og øvrig dokumentation
- informationer om råd og bestyrelser

Derudover skal tilbuddet indberette følgende oplysninger om tilbuddets ydelser:

- juridisk grundlag
- tilbudstype
- ydelsens art
- ydelsens målgrupper

Der er intet krav om, at døgninstitutioner efter servicelovens § 66, nr. 6, skal indberette oplysninger om en misbrugspolitik til Tilbudsportalen. Der er således på nuværende tidspunkt ingen døgninstitutioner, der har indberettet oplysninger om dette. Der findes derfor på Tilbudsportalen ikke et samlet overblik over, hvor mange døgninstitutioner, der har en officiel misbrugspolitik.”

Med tilsynsreformen vil der fremover komme større fokus på, om tilbud som fx døgninstitutioner anvender egnede metoder mv. til at yde en resultatorienteret indsats over for fx de børn og unge, der er i tilbuddets målgruppe. Det gælder således også, hvis tilbuddets målgruppe er unge med misbrugsproblemer, eller hvis tilbuddets målgruppe er unge, som i praksis viser sig at have misbrugsproblemer.

Ad. 2 og 3. Skal kommunerne sørge for, at en ung med et misbrug, der skal anbringes på en institution, har været igennem misbrugsbehandling inden anbringelsen, og kan private tilbud agere på markedet, når det gælder behandling af stofmisbrug til unge under 18 år?

Børn og unge med rusmiddelproblemer er en differentieret gruppe, som ofte kan karakteriseres ved at være udfordret af en række sociale problemstillinger, som foruden misbrug f.eks. kan omfatte kriminalitet eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne mv.

Kommunalbestyrelsen er i dag forpligtet til at yde støtte til børn og unge med behov for særligt støtte efter servicelovens kapitel 11. Hvis det således må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold, jf. servicelovens § 50. Undersøgelsen skal anlægge en helhedsbetragtning, og vil som oftest omfatte barnets eller den unges udvikling og adfærd, familieforhold og sundhedsforhold m.v..

Kommunalbestyrelsen skal endvidere træffe afgørelse om foranstaltninger efter § 52, stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning for barnets eller den unges særlige behov for støtte, herunder eksempelvis anbringelse uden for hjemmet på et anbringelsessted efter § 52, stk. 3, nr.7, jf. § 66. Det kan således være en del af den samlede indsats, at barnet eller den unge anbringes på en døgninstitution som følge af, at den unge har misbrugsproblemer m.v.

Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan til den unge under 18 år, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger efter servicelovens § 52 og § 76, jf. servicelovens § 140, stk. 1. For den unge under 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug skal kommunalbestyrelsen endvidere udarbejde en handleplan for den behandling, som iværksættes, og for den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen skal udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie. Formålet med handleplanen er bl.a. at sikre, at der sker den nødvendige koordinering mellem de forskelle indsats, som barnet eller den unge får, således at det sikres, at der er den nødvendige sammenhæng i den samlede indsats.

Hvis et barn eller en ung under 18 år har så massivt og skadende et stofmisbrug, at den unge som følge heraf har alvorlige adfærdsmæssige problemer, der medfører, at den unge ikke kan fungere i forhold til familie, uddannelse, arbejde eller skole, og at en hurtig indsats derfor er påkrævet af hensyn til den unges fysiske og psykiske helbred, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at iværksætte et behandlingstilbud inden 14 dage, jf. servicelovens § 101, stk. 3, og tilhørende bekendtgørelse (jf. Bekendtgørelse om garanti for social behandling for stofmisbrug til unge under 18 år i særlige tilfælde, nr. 714 af 19/06/2013, (indtil 1. juli 2013: bek. nr. 1651 af 13. dec. 2006)). Disse tilbud iværksættes med forældremyndighedens samtykke og kræver tillige samtykke fra den unge, når denne er fyldt 15 år.

Forpligtigelsen efter servicelovens § 101, stk. 3, og ovenævnte bekendtgørelse ændrer ikke på kommunalbestyrelsens pligt til at yde hjælp i de tilfælde, hvor den unges problemer er så alvorlige, at der er behov for indsatser efter servicelovens kap.11, jf. ovenfor. Hvilket konkret tilbud, den unge visiteres til, beror på en konkret og individuel vurdering af den unges samlede behov. § 101, stk. 3, og bekendtgørelsen er derimod en ekstra forpligtigelse til at yde en hurtig hjælp til unge, der på grund af stofmisbruget har alvorlige sociale og adfærdsmæssige problemer, der medfører, at den unge ikke kan fungere i forhold til familie, uddannelse, arbejde eller skole, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 4.

For så vidt angår unge under 18 år, som modtager tilbud efter § 101, skal kommunalbestyrelsen sørge for, at der tages stilling til den samlede sociale støtte samt for, at der udarbejdes en handleplan for den samlede indsats, herunder for behandlingen for stofmisbruget, jf. servicelovens § 140, stk. 2, og § 5 i Bekendtgørelse om garanti for social behandling for stofmisbrug til unge under 18 år i særlige tilfælde, nr. 714 af 19/06/2013.

Kommunalbestyrelsen kan visitere den unge til både offentlige og private tilbud. Det er her afgørende, at det valgte tilbud har de bedste forudsætninger for at hjælpe-

barnet eller den unge ud af sit misbrug – uanset om det foregår ambulantly eller i døgnregi. Det er således ikke et krav, at den unge, der anbringes på en institution efter § 52, stk. 3, nr. 7, eller efter § 101, stk. 3, har været igennem misbrugsbehandling inden anbringelsen.

Med venlig hilsen

Karen Hækkerup